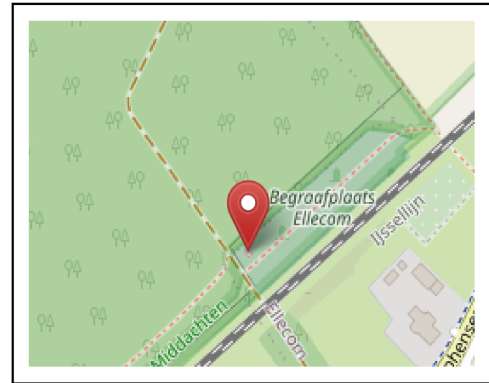

Begraafplaats
Zutphensestraatweg 1a
6955 AC Ellecom

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000167
Inschrijving register 18 februari 2009
Kadastrale aanduiding Dieren O 150

Historie en ligging:

Deze hoog en bijzonder fraai tussen de bosrand en spoorweg op een helling gelegen bijzondere begraafplaats werd in 1874 aangelegd. Voordien werd er op de rond 1860 uitgebreide begraafplaats rond de kerk aan de Friedhof begraven. De beslissing om buiten de kerk en zelfs aan de rand van het dorp te begraven was het gevolg van een bij koninklijk besluit in 1829 ingesteld verbod op het in de kerk begraven. De directe aanleiding voor de stichting van deze begraafplaats was echter een door de regering op 1 mei 1874 uitgevaardigd bevel om de begraafplaats om de kerk te sluiten waarbij verwezen werd naar de algemene begraafplaats in Dieren. Enkele notabelen riepen vervolgens op 11 mei een vergadering bijeen in het logement Brinkhorst aan de Zutphensestraatweg om te komen tot een nieuwe eigen begraafplaats. Hiertoe werd, eerst zonder succes, overleg gepleegd met Middachten. Enige tijd later was echter Baron Fagel van Avegoor bereid een stuk grond af te staan voor de aanleg van een begraafplaats. Uiteindelijk bood ook graaf Bentinck van Middachten een stuk grond aan. Voor dit laatste grondstuk werd gekozen. De begraafplaats werd in 1956 uitgebreid. Het terrein is o.a. beplant met coniferen en beuken.

Plattegrond en opbouw:

De ingang van de begraafplaats bevindt zich in een aan de zuidzijde gelegen trapsgewijs omhooglopende muur. Deze muur is opgetrokken in baksteen, gemetseld in kruisverband, afgedekt door ezelsruggen. Aan de zijde van de spoorweg is wordt de muur afgesloten door een bakstenen kolom met een dekplaat. Links hiervan is in de muur een poortje uitgespaard. Op enige afstand hiervan bevinden zich twee bakstenen kolommen met dekplaten en smeedijzeren bekroningen waartussen een dubbel smeedijzeren draaihek geplaatst is. In de muur is een stichtingssteen aangebracht met de volgende tekst: ANNO 1874. / Is het terrein dezer begraafplaats / door Middachten aangeboden en in / exploitatie gebracht door ene Commissie / bestaande uit de heren / G.J. HUPKES Oz - G. HUPKES Lz / J. Brink Evers - J.H. Geerlings.

Links van de ingang bevindt zich een eenlaags in baksteen uitgevoerd baarhuisje dat voorzien is van een zadeldak gedekt met gesmoorde Hollandse pannen en boven voor en achtergevel afgesloten wordt door windveren. De voorgevel van het huisje heeft hoekverzwaringen en een puntgevel met een klimmend baksteenfries. De deur wordt afgesloten door een spitsboog.

De diverse vooral uit het laatste kwart van de 19de en eerste decennia van de 20ste eeuw daterende grafstenen zijn veelal in hardsteen uitgevoerd waarbij het type van de stele veel voorkomt. Verder is er een bijzonder grafmonument in de vorm van een door urn bekroonde obelisk op het terrein aanwezig. Op het terrein bevinden zich o.a. graven van de familie Quarles van Ufford en prof. Henri Evers (bekende architect en hoogleraar in Delft), de zoon van Jan Brink Evers, architect van de Waterstaatskerk aan de Kerkstraat in Dieren. Deze laatste is hier eveneens begraven.

Reden van plaatsing:

De begraafplaats bezit stedenbouwkundige waarde:

- vanwege de bijzonder fraaie beeldbepalende ligging aan de bosrand boven het dorp (situeringswaarde).
- als deel van een historisch gegroeid stedenbouwkundig/landschappelijk gebied en als zodanig bepalend voor het zichtbaar houden van deze situatie.

De begraafplaats bezit architectuurhistorische waarde:

- vanwege de aanwezigheid op de begraafplaats van een waardevolle kerkhofmuur en een baarhuisje waarvan de hoofdvorm en de detaillering gaaf bewaard zijn en die karakteristiek zijn voor de tijd van ontstaan.
- vanwege meerdere grafmonumenten die kunsthistorisch van belang zijn.

Het begraafplaats bezit cultuurhistorische waarde:

- als markant voorbeeld van de funeraire cultuur in de late negentiende en vroege twintigste eeuw.
- vanwege de aanwezigheid van voor de plaatselijke en regionale geschiedenis belangrijke graven.
- als onderdeel van de religieuze geschiedenis van Ellecom en de gemeente Rheden.
- vanwege de relatie met het voor de ontwikkeling van de dorpen Ellecom en de De Steeg belangrijke landgoed Middachten.

Voldoet aan de basisnormen a en b alsmede aan de meerwaarden 1b, 1d, 2a, 2b, 3a en 3b. Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 9 e.v. van de gemeentelijke monumentenverordening.

Bijzondere begraafplaats - 2016 Foto: Tonny Hoevers / fotoclub Veluwezoom © CC BY-NC-ND